

Bilag A2

Kort redegørelse for baggrund for indhold i bekendtgørelsen samt processen ved anmeldelse

Baggrund for bekendtgørelse om anmeldelse af forskningsdata

Forskningsdata er et vigtigt aktiv for samfundet, jf. National Strategi for Forskningsdata Management. Rigsarkivet vil med denne bekendtgørelse styrke sin indsats for bevaring af forskningsdata således, at forskningsdata på sikker vis kan genanvendes af såvel samtidens som fremtidens forskere. Forskningsdata repræsenterer en vigtig ressource, da de dels kan anvendes til ny forskning og dels indeholder viden om nutidens samfund.

Rigsarkivet kan bevare data, som er underlagt Lov om behandling af personoplysninger, jf. Arkivbekendtgørelsen § 15 samt Lov om behandling af personoplysninger § 14.

Arbejdet med bekendtgørelsen er fra efteråret 2015 løbende blevet drøftet med to følgegrupper, en udpeget af Danske Universiteter, og en bestående af repræsentanter fra Styrelsen for Forskning og Innovation. På baggrund af drøftelserne blev følgende definition af forskningsdata fastsat: ”Ved digitale forskningsdata forstås data, som er skabt i forbindelse med forskning med anvendelse af videnskabelig metode, samt dokumentation heraf.”

Rigsarkivet indgik fra foråret 2016 i styregruppe og arbejdsgruppe vedrørende Digital Datamanagement Guide. Dette arbejde har været med til at sikre, at Rigsarkivets begreber og afgrænsninger vedrørende forskningsdata er i samklang med andre initiativer på området, indenfor de rammer som sættes af arkivloven.

Proces ved anmeldelse af forskningsdata til Rigsarkivet

Anmeldelse til Rigsarkivet sker via en blanket på Rigsarkivets hjemmeside.¹ De nødvendige oplysninger om data er gængse informationer i relation til et forskningsprojekt, og må formodes at findes i almindelige projektbeskrivelser eller protokoller. Yderligere dokumentation kan frit tilføjes anmeldelsen.

Efter aftale kan tilsvarende oplysninger afgives til Rigsarkivet på anden vis, for eksempel gennem et udfyldt skema i DMPOnline.

På baggrund af anmeldelsen og eventuelt supplerende oplysninger træffer Rigsarkivet beslutning om, hvorvidt data skal bevares i arkivet.

Rigsarkivets beslutning om hvorvidt data skal bevares, fremsendes i en bestemmelse til myndigheden samt den forsker, der er anført i anmeldelsen. Afleveringstidspunkt vil være angivet i bestemmelsen.

Ved afleveringen overtager Rigsarkivet det fremtidige ansvar for at bevare data og stille dem til rådighed igen.

---

¹ <https://www.sa.dk/aflevering-arkivet/private-og-forskere/anmeldelsesskema-til-forskningsdata>
<https://www.sa.dk/aflevering-arkivet/private-og-forskere/reporting-form-research-data>

Adgang til de afleverede forskningsdata reguleres via bestemmelserne i arkivlovens kapitel 6 (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=183862>).

Område og definition

Bekendtgørelsen omfatter de digitale forskningsdata, som skabes i statslige myndigheder, herunder på universiteter og sektorforskningsinstitutioner, jf. arkivloven, § 1.

Bekendtgørelsen gælder uanset om finansieringen af det enkelte forskningsprojekt hidrører fra offentlige eller private bevillinger, idet arkivloven, § 1, fastsætter, at arkivloven gælder for ”al virksomhed, der udøves af den offentlige forvaltning”. Forskning er en del af myndighedens virksomhed, når denne er blevet pålagt eller selv har påtaget sig forskningsforpligtelser, eller når forskningsprojekter og -resultater f.eks. indgår i forskningsplaner og -årsberetninger og/eller er godkendt af institutionens ledelse til udførelse ved institutionen..

Bekendtgørelsen dækker de danske bidrag til internationale forskningsprojekter, for så vidt som disse projekter indgår i institutionens virksomhed. Endvidere vil bekendtgørelsen dække forskningsdata skabt i projekter, som er helt eller delvis finansieret af offentlige og evt. private danske forskningsmidler.

Når Rigsarkivets vurderer forskningsdatas bevaringsværdi vil der blive lagt vægt på genanvendelsesmuligheder. For internationale projekter kan det forudses, at der vil blive særligt behov for at overveje, om (danske) dele af større sæt af forskningsdata vil kunne genanvendes selvstændigt.

Forskningsdata skabt hos kommuner og regioner er ikke omfattet af denne bekendtgørelse, men af tilsvarende bestemmelser for kommuner og regioner. Foreninger, organisationer og andre private arkivskabere kan efter aftale aflevere forskningsdata til Rigsarkivet.

Bekendtgørelsen åbner mulighed for, at bevillingsgiver kan bestemme, at bekendtgørelsens regler skal gælde for forskningsprojekter, som udføres hos foreninger, organisationer m.v., som ikke er statslige institutioner.

Det skal bemærkes, at dokumentation af forskningsprojekter, så som projektbeskrivelser, evalueringer m.m. er bevaringsværdige fra alle forskningsprojekter ved forskningsinstitutioner, uafhængigt af om der tillige bevares forskningsdata fra disse projekter.²

Anmeldelse af digitale forskningsdata

Som udgangspunkt skal samtlige digitale forskningsdata anmeldes til Rigsarkivet, når dataindsamlingen er afsluttet, og der således foreligger et endeligt datasæt.

Bekendtgørelsen indeholder dog følgende undtagelser:

- Samlinger af forskningsdata, der indsamles kontinuerligt over en længere årrække – f.eks. som led i en løbende monitorering – til videre bearbejdning i forskellige forskningsmæssige sammenhænge, skal anmeldes, når indsamlingen påbegyndes for at sikre hensigtsmæssige aftaler om eventuel løbende aflevering af bevaringsværdige data, f.eks. hvert 5. år

---

² Jf. Bekendtgørelse nr 1640 af 08/12/2016 om bevaring og kassation af arkivalier hos universiteter, erhvervsakademier, professionshøjskoler, ungdomsuddannelser m.fl.

- Forskningsdata, der er skabt gennem eksperimenter eller simulationer, som kan gentages, er undtaget fra anmeldelse til Rigsarkivet, idet data vil kunne genskabes og derfor ikke skal langtidsbevares.
- Forskningsdata, der *alene* er resultat af registersamkøring, er undtaget fra anmeldelse til Rigsarkivet. Rigsarkivet bevarer i forvejen en lang række administrative registre, og bevaring af samkøringer af disse vil være dobbelt bevaring, som af samfundsøkonomiske hensyn ikke er hensigtsmæssig.

Økonomi

Der vil være en vis udgift for forskningsinstitutionerne til anmeldelse af forskningsdata. Som udgangspunkt efterspørges helt generel information om forskningsdata, og det vurderes derfor, at der i gennemsnit vil skulle afsættes en til to timer pr. anmeldelse. Hvis forskeren allerede har udfyldt et DMPonline skema, kan anmeldelsen ske ved indsendelse af dette.

Hvis Rigsarkivet vurderer at anmeldelsen ikke er fyldestgørende, vil der blive indhentet yderligere oplysninger om data. I den forbindelse ville der også skulle afsættes tid for forskeren.